

Miroslav Vaupotić bio je istaknuti sveučilišni profesor na Katedri za noviju hrvatsku književnost u Zagrebu. Umro je 1981. godine, ali mu tek sada hrvatska kulturna sredina uzvraća dug za brojne zasluge koje je imao tiskajući izabrane rasprave i eseje iz njegova opusa pod naslovom *Tragom tradicije*.

Iako sveučilišni profesor, Vaupotiću je bio stran suhi akademizam, strogo institucionalno djelovanje, kabinetska zatvorenost. Upravo suprotno: želio je rezultate svojih istraživanja potvrditi i u svakodnevici i upotrijebiti ih u afirmaciji literature. Njegova društvena djelatnost na populariziranju književnosti bila je upravo nevjerojatno razgranata. Rado se odazivao na različite seminare, tribine, okrugle stolove, obljetničke skupove, obične razgovore u knjižnicama ili s učenicima u školama. Bio je književni povjesničar i mogao je mirno, bez većeg rizika, raditi na prokušanim vrijednostima. Ali ne, njega je privlačila i književna sinkronija, najnovije pojave u literaturi o kojima je progovarao ne samo nervom, nego i brzinom profesionalnog književnog kritičara. Objavljivao je svoje rasprave i eseje u najuglednijim časopisima, ali nije mu bilo ispod časti dati svoje priloge i provincijskim novinama ili dječjim listovima. Pisao je lucidne eseje, ali nije prezirao ni rudarski i u nas nepriznati rad na izradi bibliografija. Pisao je o najvećim imenima hrvatske književnosti, ali ostat će zapamćen i njegov interes za tzv. male, nepoznate i nepriznate pisce, za razne hrvatske "minorese" (kako je on govorio) o kojima je često upravo on izrekao jedini meritoran sud, a često je i direktno pridonio revalorizaciji nekih od njih. Podsjetimo se samo primjera Živka Bertića, Ante Neimarevića, Vladislava Kušana, Joze Ivakića, Ive Balentovića i dr.

Miroslav Vaupotić imao je nevjerojatan radijus djelovanja. U jednoj osobi združio je i književnog znanstvenika i publicista, esejista i bibliografa, kritičara i feljtonista, putopisca i pjesnika. Bio je čovjek heterogena aktiviteta i kao svaki znatiželjni duh radije se usmjerava na različite probleme i pitanja negoli na produbljivanje nekog odabranog segmenta iz mnoštva problema. Vaupotića je zanimalo sve, tisuće problema: raznolikost književnog života, i to široko shvaćenog, uzbudljivost traganja za neprekidno novim, a potom i sama esejistička avantura pisanja. Nitko u hrvatskoj književnosti nije napisao veći broj portreta, krokija, glosa, feljtona, marginalija i zapisa o najrazličitijim temama. Priroda mu je bila dala da piše lako i brzo, da ideje posreduje živo, često i s artistskom "žicom".

No ima još jedna važna karakteristika njegova znanstvenog pisma, a to je iznimna bibliografska akribija. Posrijedi "najbolji činjeničar hrvatske književnosti": Vaupotićeva bibliografska temeljitost i informiranost bila je upravo legendarna i u nju su se mogli uvjeriti svi koji su od njega potražili pomoć oko neke faktografske pojedinosti odnosno nekog podatka iz književne periodike. Danas je lako, danas postoje kompjutori, ali moram reći da je Vaupotićeva glava bila pravi bibliografski *software* u kojem su bili pohranjeni najrazličitiji podaci. Taj segment njegove aktivnosti dobio je i konkretnu potvrdu u njegovu angažmanu u ediciji "Croatica-Bibliografije", ali i u dvojezičnom (hrvatko-engleskom) pregledu "Hrvatska suvremena književnost" (1966) koji je upravo krcat dragocjenim informacijama.

Vaupotić je bio u neku ruku fanatik književnosti, strastan zaljubljenik u literaturu. Na njega se može najbolje primijeniti ona Plinijeva maksima "nulla dies sine linea". Dio te njegove aktivnosti prezentiran je u knjizi *Tragom tradicije* koja ima više od 700 str. U njoj se nalaze lucidni portreti Marinkovića, Krleže, Kranjčevića, Ivane Brlić Mažuranić, profinjene tematološke studije o sigetskom junaku u novijoj hrvatskoj književnosti, o zrinsko-frankopanskoj uroti kao temi hrvatske drame, o značenju lijevih časopisa u hrvatskoj književnosti te brojne glose i eseji o raznim pojavama i problemima novije hrvatske književnosti. Iznimno značajna i vrijedna knjiga.